

Informacja o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii był realizowany w zakresie:

1. Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu jest bezpłatne.

Poziom finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń zdrowotnych w obszarze leczenia uzależnień nie zabezpiecza jednakże realnego popytu na te świadczenia.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Jeżeli na terenie gminy działa zakład lecznictwa odwykowego, zadaniem samorządu terytorialnego jest udzielenie mu takiego wsparcia, jakie pozwalałoby na realizację efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.

Dlatego też ustawodawca zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy wpisał zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił prowadzenie psychoterapii wyspecjalizowanym terapeutom, posiadającym odpowiednie certyfikaty do prowadzenia terapii w zakresie lecznictwa odwykowego. Terapia skierowana była do osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych a także Dorosłych Dzieci Alkoholików. Dzięki umowom podpisywanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholizmu była dostępna dla osób potrzebujących pomocy przez cztery dni w tygodniu. Dodatkowo NZOZ w którym znajduje się Poradnia zatrudniał terapeutę na jeden dzień w tygodniu.

W ramach środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2017:

- z terapii skorzystały 172 osoby
- utrzymywano bezpośredni numer telefonu do Poradni, który ułatwiał pacjentom kontakt z terapeutą

Zdarza się, że kierowane osoby do domu pomocy mają problem z uzależnieniem od alkoholu gdzie stwarzają problemy dla współmieszkańców oraz dla personelu. Dlatego, od 2010 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił terapeutce, prowadzenie konsultacji z osobami

z problemem alkoholowym, prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz realizowanie zajęć dla tych pensjonariuszy, którzy z racji niepełnosprawności nie mogą skorzystać z pomocy placówek leczenia odwykowego. Zajęcia w DPS-ie odbywają się cztery razy w miesiącu. Obecnie, po siedmiu latach realizacji działania u osób uczestniczących w terapii odwykowej można zauważyć znaczny spadek agresji w stosunku do siebie jak i do personelu. Mieszkańcy zmotywowani są do większej troski o własne zdrowie. Są bardziej otwarci i chętniej angażują się w prace społeczne na rzecz DPS-u. Z pozytywnym skutkiem organizują sobie czas wolny bez alkoholu. Efektem pracy terapeuty są coraz dłuższe okresy abstynencji od alkoholu, a nawroty picia coraz krótsze. Ponadto terapeuta bardzo ściśle współpracuje z kierownictwem placówki w rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Przeszkolony też został personel DPS-u w zakresie sposobów postępowania z uzależnionymi.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się do szkód występujących tylko u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin.

W związku z powyższym Ośrodek Pomocy Społecznej od roku 2007 zleca prowadzenie konsultacji w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób współuzależnionych i członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu. W roku 2017 konsultacje dla osób współuzależnionych odbywały się co dwa tygodnie (wtorek w godz. 8-13) i prowadzone były przez wykwalifikowanego psychologa – terapeutę. Z konsultacji korzystało 10 osób miesięcznie.

Na zadanie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem wydano łącznie kwotę 104.200,00 zł

2. Udzielania rodzinom, w których występowały problemy narkomani i/lub alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W ramach realizacji tego zadania przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie już od 2005 r. działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny (obecnie zwany Punktem Doradztwa i Konsultacji), który dostępny jest dla mieszkańców gminy od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dodatkowo w godzinach popołudniowych. W roku 2017 dyżury pełnili następujący specjaliści: prawnik, specjalista ds. przemocy, terapeuta rodzinny, specjalista terapii uzależnień od narkotyków.

Osoby zgłaszające się do Punktu mogły skorzystać z bezpłatnych porad wyżej wymienionych specjalistów.

W 2017 r. osoby dyżurujące w godzinach popołudniowych w Punkcie Doradztwa i Konsultacji udzieliły 332 porad. Najwięcej, bo aż 173 udzielił prawnik.

Na zadanie w zakresie udzielania rodzinom, w których występowały problemy narkomani i/lub alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie wydatkowano łącznie kwotę 26.300 zł.

3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach realizacji zadań ustawowych w 2017 r. podjęto następujące działania:

- współpraca z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Gryfinie w zakresie wsparcia 83 Masowych Biegów Przełajowych. Biegi odbyły się 7 października 2017 r.

- Mini Mundial 2017. Turniej piłki nożnej w którym wzięło udział 120 uczniów z klas III-VI z terenu Miasta i Gminy Gryfino. Celem jego jest zachęcenie jak największej liczby osób do aktywności fizycznej oraz popularyzacja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Drużyny zwycięskie wzięły udział w rozgrywkach finałowych, które odbyły się w Szczecinie na Stadionie Pogoni.

- realizacja programu „Archipelag Skarbów”. Jest to program profilaktyczny wpisany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomani, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji i Instytut Psychiatrii i Neurologii do bazy programów rekomendowanych. Jest on w całości oparty na modelu profilaktyki zintegrowanej. Uczy mądrego i zdrowego stylu życia. Zachęca młodzież do unikania alkoholu, narkotyków, przemocy. W programie udział wzięli uczniowie klas II i III gimnazjalnych z terenu Miasta i Gminy Gryfino. Łącznie 381 uczniów.

- udział w debacie „Mediacje jako narzędzia do rozwiązywania konfliktów”. Debata organizowana była przez Powiatową Komendę Policji w Gryfinie.

- organizacja kolonii z programem profilaktyczno – edukacyjnym dla 20 dzieci z terenu gminy Gryfino. Kolonia odbyła się w Raciechowicach w terminie 22-31 sierpień 2017r. Podczas kolonii prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne o charakterze profilaktycznym. Zajęcia odbywały się w grupach gdzie realizowane były kolejne tematy. Ich realizacja odbywała się za pomocą różnych metod, form i środków dydaktycznych.

- współpraca z Gryfińskim Domem Kultury w zakresie organizacji półkolonii zimowych i letnich dla dzieci z Miasta i Gminy Gryfino. Półkolonie zimowe organizowane były w GDK i Zespole Szkół w Gardnie. Natomiast półkolonie letnie - w GDK i Zespole Szkół w Chwarstnicy. Łącznie w półkoloniach udział wzięło 120 dzieci. Uczestnicy mieli zapewniony posiłek, opiekę medyczną i pedagogiczną oraz aktywny wypoczynek i atrakcyjny program zajęć.

- realizacja projektu środowiskowego złożonego przez Stowarzyszenie Sobiemyśl Plus Grupa Działania. W ramach projektu w terminie 18-22 kwiecień 2017r. odbyła się wycieczka integracyjna do Raciechowic. Z wycieczki skorzystały dzieci z terenów wiejskich z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach pobytu realizowany był program profilaktyczno edukacyjny.

- organizacja dwóch spotkań profilaktycznych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Gryfinie. Spotkania miały charakter koncertu.

- udział w międzynarodowej kampanii „To young too drink” organizowanej przez Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie. Celem kampanii było zwrócenie uwagi na problem picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

- współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Szczecinie w zakresie aktualizacji danych do informatora o instytucjach działających na terenie województwa zachodniopomorskiego realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania zaburzeniom psychicznym.

Na zadanie w zakresie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, wydano łącznie kwotę 113.089,31 zł

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i/lub narkomanii.

Realizując poszczególne zadania gminnych programów, gmina może powierzyć ich wykonanie organizacjom pozarządowym, pod warunkiem, że w statucie tej organizacji znajdują się zapisy określające jej zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i/lub problemów narkomanii.

W roku 2017 :

- realizowano zadanie gminy polegające na prowadzeniu świetlic opiekuńczo - wychowawczych znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Gryfino. W ramach prowadzonych działań objęto opieką 84 dzieci w tym 28 dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Środki Finansowe na powyższe zadanie zaplanowane były w budżecie Wydziału Spraw Społecznych.

- realizowano zadanie polegające na organizacji turnieju piłki nożnej dla dzieci klas III-VI ze wszystkich szkół z terenu Miasta i Gminy Gryfino. Kwota dotacji została zaplanowana w budżecie Wydziału Spraw Społecznych.

- realizowano zadanie polegające na objęciu przez Gminę Miasto Szczecin działaniami profilaktycznymi osób z Miasta i Gminy Gryfino zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, a dowiezionych w stanie nietrzeźwym do Miejskiej Izby Wytrzeźwień w Szczecinie. Podstawę wypłaty stanowi porozumienie zawarte pomiędzy obiema gminami a kwota dotacji została zaplanowana w budżecie Straży Miejskiej w Gryfinie.

- udział członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks” w Pieszej Pielgrzymce Trzeźwościowej z Żabnicy do Rokitna. Cel jaki sobie stawiają uczestnicy podczas pielgrzymki to poświęcenie się by umocnić wiarę, która pomoże im w przezwyciężeniu słabości swoich oraz ich bliskich w dążeniu do trzeźwości. W roku 2017 odbyła się ona w dniach 27 kwiecień - 03 maj 2017r. i wzięło w niej udział 22 członków stowarzyszenia.

- udział 12 członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta Feniks w Rekolekcjach Trzeźwościowych w Rokitnie. Rekolekcje odbywały się w dniach 26-28 maj 2017r. Pobyt i uczestnictwo w mitingach i warsztatach AA oraz AL-Anon miało na celu umocnienie członków w walce z alkoholizmem i zachowaniu trzeźwości.

- udział członków Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta Feniks w trzydniowym pobycie na Zlocie Radości AA Regionu Zachodniopomorskiego w Sarbinowie. Zlot odbywała się w terminie 01-03 wrzesień 201r. i wzięło w nim udział 16 osób.

- wsparcie lokalowe Gryfińskiego Stowarzyszenia Abstynenta „Feniks”. Na podstawie zawartego porozumienia Stowarzyszenie bezpłatnie korzysta z pomieszczeń znajdujących się w budynku przy ul Sprzymierzonych 8. Ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pokrywane są wszelkie koszty związane z utrzymaniem ww. lokalu, tj. energię elektryczną, wodę, ścieki, CO, wywóz śmieci. Nadmienić należy, iż jest to jedyne stowarzyszenie abstynenckie na terenie Miasta i Gminy Gryfino, które wspiera swoim działaniem osoby wychodzące z uzależnienia od alkoholu.

Na zadanie wspomagające działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i/lub narkomanii z budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie wydatkowano łącznie 16 698,61 zł

5. Podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W roku 2017 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie ujawniła naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.

W 2017 r. Gminna Komisja pracowała w trzech podkomisjach tematycznych spotykając się:

1. Podkomisja ds. pomocy terapeutycznej i interwencji kryzysowej – 36 razy
2. Podkomisja ds. przestrzegania prawa i kontroli – 14 razy
3. Podkomisja ds. informacji, edukacji i profilaktyki – 21 razy

W roku 2017 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 102 wnioski o podjęcie czynności w związku z nadużywaniem alkoholu. Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie złożyła 55 wniosków, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 26 wniosków, osoby prywatne 16 wniosków oraz 5 wniosków wpłynęło od innych instytucji (OPS, SR ZKSS).

Podkomisja ds. pomocy terapeutycznej i interwencji kryzysowej przeanalizowała 111 wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie o wszczęcie procedury zmierzającej do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu. Przeprowadziła rozmowę motywacyjno – interwencyjną ze 111 osobami.

Podkomisja ds. przestrzegania prawa i kontroli głównie dokonywała kontroli punktów sprzedaży alkoholu i wydawała opinie w sprawie lokalizacji punktu i jego zgodności z uchwałami rady gminy. Podkomisja dokonała czynności sprawdzających w 13 punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Ponadto przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został do 74 grup roboczych.

Łączny koszt zadania polegającego na podejmowaniu interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego to kwota 36 564,48 zł

W ramach środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dodatkowo pokrywane były koszty wynikające z zatrudnienia trzech pracowników, podróży służbowych, prenumeraty czasopism, kosztów administracyjnych jak i doposażenia stanowisk pracy. Łącznie na kwotę 138 531,51 zł

W roku 2017 na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii z budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie wydatkowano kwotę **435 383,91 zł**

Ponadto z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowanych w budżecie innych wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Gryfino wydatkowano kwotę 94.795,00 zł

Łącznie wydano 530 178,91 zł